

UKRAINIAN LABOR NEWS

PRINTED AND PUBLISHED WEEKLY BY THE WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASSOCIATION, LIMITED, A JOINT STOCK COMPANY, INCORPORATED UNDER THE LAWS OF MANITOBA, AT 779 HEAD OFFICE AND PLACE OF BUSINESS, AT THE CORNER OF PRITCHARD AVENUE AND MCGREGOR STREET, IN THE CITY OF WINNIPEG, MANITOBA.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждель: у вівторок, четвер і суботу. Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, закорпоророване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українським Робітничим Домі, на розі вулиць Пritchard і McGregor, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

Редакція за оголошення не відповідає.

НОТАТКИ НА ТЕМУ ДНЯ.

МІСЬКІ ВИБОРИ У ВІННІПЕГУ

Міські вибори у Вінніпегу відбудуться в п'ятницю, 28 листопада. Передвиборча кампанія вже в повнім русі. Уже різні претенденти на крісла в міській раді виспівують перед виборцями, що тільки вони, коли їх виберуться, привезуть до міста індустрію, збудують в місті мости й через ріки й через треки, побудують "експресні", довкола міста покопають рови й то ще зимою, руками безробітних, щоб вони не їли даремно тої жербацької допомоги, що їм місто дає, але мусять її відробляти, копаючи заморозку землею, а Ферлей вже носиться навіть з Диким парком.

Надто всі зараз заклопоталися справою безробіття. Видно, що безробіття у Вінніпегу — це справжній черак на панській шийі і вони його ніяк зникнути не можуть. Вже вже готовий був пропонувати на него свою медицину на мітингу в Норквей школі 19 листопада, та робітники його "не зрозуміли", висвітали й він пішов зі шкільним.

Вівів опонент на мейора, містер Гайман з незалежної партії праці, виспівує просто соловейком лейбористським, щоб тільки дитрати на мейорське крісло. Він вже й міські залізничні готовий забрати від електричної компанії і мости годиться побудувати лодзьовж, а не лише попереки міста й комуїстів дає, дає... й бити обіцяє...

Кандидати на алдерменів також не відстають. І вродило ж їх цього року, головню в третій варді. На самих алдерменів є їх одинацять, а дванацятий зрезигнував вже після номінації. Буржуазія, щоб вдарити по класовому фронту північного Вінніпегу, наказала своїх чурам з таборів різних національностей ставити своїх кандидатів. Тому на виборчому фронті появилися сякі ріжні "нові канадійни", які десятки літ живуть вже в Канаді і ніяк не можуть постарітися. Так появилися Ферлей, Сендзяк, і то не тільки на алдерменів, але й навіть на шкільних трестів.

Комуїстична Партія виступила в цих виборах повним фронтом, поставивши своїх кандидатів у всіх трох вардах і на алдерменів і на шкільних трестів. Ця одинока організація йде під чисто класовою пролетарською програмою — клася проти класів. Вона нічого не завиває в папірці, нікого не дурить обіцянками, що коли її кандидати будуть вибрані, то булки для безробітних вродять на осиках на самий новий рік і т. ін. Вона класче безробітних і тих, що покищо ще працюють, до боротьби за ту програму, яку партія предкладає, кличе боротися за домагання партії і в міській раді й поза нею, бо ці домагання є домаганнями робітничими.

Тому всі робітники, всі, хто перлять страхіття визиску винишньої капіталістичної системи, повинні в день виборів голосувати одинками тільки на комуїстичних кандидатів.

РЕВОЛЮЦІЙНІ ВИБУХИ РОБІТНИЦТВА В ЕВРОПІ

Недавно тому в Берліні вишло на страйк 150,000 робітників металевій індустрії проти знизки заробітної платні. Буржуазія, сподіючись, що величезна економічна криза й безробіття прийдуть її на допомогу, рішила була знизити 150,000 металістам заробітну платню. Робітники дружно відповіли на це солідарним страйком. Страйк тягнувся пару тижнів і закінчився 3 жовтня тим, що капіталісти заявили, що не знижуватимуть заробітної платні.

Розуміється, в страйк вмішалися соціал-демократи, оті вірні пси німецької буржуазії й доклали усіх старань, щоб страйк закінчити якнайскорше і якнайтаншим коштом для буржуазії. Бо ніякого заперення в тому, що платня не буде знизена, робітники не дістали, а зате сказано їм, що хоч платня залишається стара, то незадовго буде вироблене нове рішення, в яким визначиться й платня й нові умовини праці.

Від таких обіцянок, звичайно тхне отим царським: "Сперва успокоїне а потом реформи". А коли рух заспокоївався, тоді замість реформ приходили нові наганки на робітників, тоді арештувалося провідників і ще міцніше визискувалося робітників. На таку саму Угоду підмовили німецьких робітників соціал-демократи, благуючи одночасно й буржуазію піти на уступки на початку, щоб можна було міцніше вдарити по робітниках потім, а це тимбільше, що в часі страйку тисячі робітників стали членами комуїстичної партії й почали творити нову окрему червону юнію.

Ще не затих страйк німецьких металівців, як майже цілу Іспанію охопив генеральний страйк. Життя у великих індустріальних містах Іспанії замерло, на вулицях відбувається кровава боротьба страйкерів з поліцією й військом. Сама столиця перетворилася в один великий військовий табор. Десятки робітників вбито, сотки поранено, другі сотки поарештовано.

Завидно видється боротьба робітників в Іспанії? За те саме, що й по цілому світі. Економічна криза по цілому світі зростає, а капіталісти стараються перекинути цілий тягар цієї кризи на робітників у формі знизки заробітної платні, запровадження раціоналізації, погіршення умовин праці за системою спід-ап і т. ін.

Це саме сталося й в Іспанії, в цій країні класичного деспотизму з дурним деспотизмом королем на троні. Страйк в Іспанії зразу ж такі набрав політичний характер, до робітників прилучилися студенти та поступові елементи з буржуазних партій, головню з тих, що зневажали короля і його придворну кліку. Розуміється, на таких робітникам числитися не приходиться, бо для них боротьба робітників має служити тільки тим коником, яким вони сподіються приїхати до влади, щоб потім самим сісти на спину робітникам.

Але в цілій цій боротьбі уряд найшов "комуїстичну змову", "викрив" її й розпочав широку арештування серед комуїстів як в самій столиці, так і на провінції. А завтра почуємо що в цьому була "рука Москви".

Та ніякими залюкваннями фашизм не злякає вже працюючих. Самі вони прекрасно бачуть, що "рука", яка гонить їх на барикади боротися за кусок хліба є в страшній економічній кризі, в яку кинула цілий капіталістичний світ сама ж така капіталістична система. І боротьба проти цієї кризи, проти злиднів — це боротьба проти капіталізму, а за соціалізм, за диктатуру пролетаріату.

ПРЕМ'ЄРИ МАНІТОБИ Й САСКЕЧЕВАНУ НОСЯТЬСЯ З ГВІТ ПУЛОМ, ЯК КУРКА З ЯЙЦЕМ.

Ще так недавно зібралися прем'єри трох західних канадійських провінцій в Едмонтоні й радилися, як би то вирятувати гвіт пул з рук банкірів. Розходилося їм не так про самий гвіт пул, як про те, що три цих провінцій гарантували банкірам, щоб ні поехали, поки пул не продасться пшениці. Коли манітобський прем'єр Брекен вернув до дому з Едмонтону, то вибухнув репортерів преси, що нема вигляду на вирятуння гвіт пулу, що прийдеється ще й тром провінціальноним урядам доложити до пулу поперек десять мільйонів доларів. Едмонтонський і саскечеванський прем'єри це заперечили, а потім якось несміливо і сам Брекен сказав, що він такого репортерів не говорив. Одним словом справу стараються затерти, бо вона чарубила великого переполоху.

Тимчасом фармерські мітинги в різних місцевостях всіх трох провінцій з кожним днем прибирають грізливий характер. Фармери починають говорити вже мовою справжньої боротьби, правда, хоч безпрограмово, хоч плутано, але мовою, якої боються уряди, оті ексекютивні капіталістичні класи, тимбільше боються, що не знають, що фармерам сказати на їх домагання.

Пшениця останніми днями знову впала в ціні. Бенет, який так бундючно їхав до Лондону, вертає назад із здоровим носом. Першу виплату за фармерську пшеницю пул платить вже лише 50 центів і то за перший трейд. А надвишки пшениці в канадійських елеваторах зібралось вже 313 мільйонів бушлів, просто нечувана надвишка в історії Канади. А за місяць-два на міжнароднім ринку появиться вже аргентинська й австралійська пшениця.

Це все так налякало прем'єрів Манітоби й Алберти, що вони, це чекаючи навіть на Бенета, поїхали разом з представниками пулу до Оттави. Недобивнився нічого в Оттаві, поїхали вони до Монреалю, до канадійських банкірів. Але видно, що й там не дістали нічого потішного, бо зателефонували аж до Бенета до Ірландії, щоб він змінив своє рішення й дав гарантію перед банкірами за гвіт пул. Та Бенет вперто мовчить, коли пишуться ці рядки, і прем'єри Манітоби та Алберти, не дочекавшись відповіді від Бенета, поїхали ще до капіталістів в Нью Йорк.

Така то пшенишна лихоманка вцепилася гвіт пулу й його тілохоронителів — манітобського та албертійського прем'єрів. В газетах появилися навіть вистка, що албертійський прем'єр Бравлі уступає з прем'єрства, щоб обняти посаду продавця пшениці у гвіт пулі.

Також на нерешті економічна криза притиснула фармерство й тих, що все зацитували боротьбу між фармерами та кормили їх надією на країні часи. А зараз сам Брекен телеграфує з Монреалю на конвенцію Юнайтед Фармерс оф Манітоба, яка відбувається в Портелдж ла Прейрі, що "нічого потішного для фармерів нема". А Брекенів заступник на тій конвенції старається ще гірше фармерів портом в Чорчил. Це все одно, що тішити голодного фармера майбутнім врожаєм і то того голодного, який не має чим засіяти поля.

ВІВІЗ РАДЯНСЬКИХ ТОВАРІВ ЗА КОРДОН НЕ ДАЄ КАПІТАЛІСТАМ СПОКІЙНО СПАТИ

Вже справа "домпінгу" радянських товарів закордоном, головню ж збіжжя, була трохи притихла, як оце знову наробила переполоху між капіталістами нова радянська річна книга. З тих п'ятьох капіталістичних прес, що почалися після появи цієї книги, видно, що капіталісти все ж таки буди той думки, що Радянський Союз купує у них більше, як їм продає. Це їх все ж таки тішило, бо ось то вони дістають з Радянського Союзу багато грошей, як йому платять. А тут показалося, що тільки в Злучених Державах Радянський Союз купує значно більше, як їм продає. А такі держави, як Велика Британія, Франція, Італія, Голландія, Персія — купують в Радянському Союзі більше, ніж йому продають. Велика Британія, наприклад, за 1920—1929 роки купила в Радянському Союзі товарів на 52,391,000 фунтів стерлінгів (поверх 250 мільйонів доларів) більше, як йому продавала. А за останні роки Велика Британія все більше купує в Радянському Союзі, ніж йому продає.

Хоч Свансон не договорою, однак тут ясно видно, що він під цим розуміє провал на імперіальній конференції плану Бенета дістати британський ринок для канадійської пшениці.

ЧОГО НАДІЯТЬСЯ.

Постійні спроби канадійської буржуазії продати надвишки пшениці відбиваються на цінах. За цей цілий рік ціни на деяке збіжжя впали від 50 до 60 відсотків. Тисячі фармерів збанкрутували і зараз найбільше перед дивним голодом. Але кіньця цьому нема. Можна надіє сподіватися, що ціни будуть падати далі. Обчислено, що з егоричної світової надвишки пшениці світ потребуватиме тільки 58 процент цієї надвишки, а сама Канада має 20 процент всієї світової надвишки. При кіньці місяця грудня значе йти на світові ринки австралійська і аргентинська пшениця. Це викличе на ринках ще більшу конкуренцію і

БОЄВА ОРГАНІЗАЦІЯ БІДНИХ ФАРМЕРІВ — ОДИНОКА ЗБРОЯ ПРОТИ ВИЗИСКУ

Колі тисячі фармерів західної Канади стоять перед цілковито руйною, не маючи майже ніяких средств до життя через низькі ціни на свої продукти, канадійська буржуазія постійно йде за програмою збивання світових цін на пшеницю до ценишого рівня. Вона встановила позбутися величезної надвишки пшениці, яка постійно накопичувадалася ще від 1925 року.

Рік тому назад канадійські банкіри-паразити тримали в своїй відмінній програмі. Вони радилися, щоб не давати пшениці на ринку, надіючись таким способом піднести ціну. Цю програму вони виконали при помочі контролю, яку вони мали над канадійським пулом. Ця програма показалася опісля пустою зброєю. Капіталістична криза внаслідок побільшеною продукцією розбила байку про те, що "світ потребує нашої пшениці". Штучні ціни, які їмували рік тому назад, допущили, як пробитий балон. Канадійські імперіалісти обталяють, тримаючи мішок в руках. Правда, цей мішок не був порожній. В ньому була пшениця, багато її, около 135 мільйонів бушлів. Це було досить, щоб прогнати голодних канадійських робітників через повних два роки. Але пшениця, як пожива, не цікавить канадійських капіталістів. Вона цікавить їх тільки тоді, коли можна обернути її в капітал, заміноючи її перше в гроші, а потім в асфід випієку.

ДІТЯЧІ ПРОСЬБИ.

Вміжчасі між фармерами зростає невдоволення, як це виявилось факти на недавно відбувшійся аграрній конференції комуїстичної партії. Але фармерські організації не роблять нічого, щоб використати це невдоволення. Вони не роблять ніяких спроб повести цих обділених фармерів до боротьби проти буржуазії. Навпаки, вони стараються справити це невдоволення в русло корисне буржуазії тим, що просять членство уряд, щоб він безплатно вивезував мюкру пшеницю та просив вистелів (брутальну банду піратів, яка буди-вела рабувала клішеї), щоб вони змилосердилися над фармерами. Головні ексекютивні Злучених Фармерів Алберти, Злучених Фармерів Канади і Злучених Фармерів Манітоби носяться з думкою відбутися в веротім часі епідемії парадів, але, вважляючи це нам відомо, вони очікують результатів лондонської імперіальної конференції, на якій А. Дж. Мак-Фейл, президент пшеничного пулу, публічно виявляє своє підданство фінансовому капіталові в той спосіб, що йде за пятами Р. Б. Бенета, провідного речника канадійського імперіалізму. Очевидно, що і організація Злучених Фармерів хочуть приділитися до рабункової пораді, хоч мусять вони це робити трохи здалека.

Об'єднання бідних фармерів для завзятої боротьби.

Все це вказує на те, що на зростає велика потреба дати фармерам західної Канади боєвий провід, об'єднати їх в солідну громаду і виробити домагання, які будуть відповідати теперішній ситуації. Хіжжакі, які чатують на фармерське населення — банкіри, залізничні магнати, моргелджей-лоджи, фабриканти різних заводів, нафтові королі і т. ін. — не відчувають кризи, яка є природним наслідком тої системи, яку вони підтримують. Навпаки, ця криза приносить багатством з них додаткові басачтва ріжними способами. Проти цього кода і проти його уряду мусять бідні фармери об'єднатися і домагатися такого доходу, який давав би їм людське життя. Вони мусять об'єднатися і всіми силами боротися проти нежалосердної програми вивезення, себто вивезення з фармів за довги, яку програму буржуазія значе перевести длатого, щоб створити великі фарми і тим способом зменшити на них копоти продукції.

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісти".

Боева організація залюкванних фармерів опирається на програму боротьби і об'єднання з бідними робітниками міст мусять бути, відповідно визискуваних фармерів на гострі атаки канадійського капіталу.

Дж. М. К.

Варшавський "Курер Поранни" подає телеграму з Вильни, що члени білоруської "Громади" Бурсевич і б. посол Митла та Тарашкевич втікли з Вильни до Данціга та до Берліна, побоюючись арештування.

ПОЛЬСЬКІ ФАШИСТИ ПРО СВОГО МАРШАЛА

Цифри, які показують, куди кинуться шляхетська Польща під проводом Піасудського.

Часопис польських фашистів "Львовскі Курер Поранни" помістив дня 30 жовтня статтю "Обіцянки й дійсність", в якій вказує, що обіцяла партія Піасудського (Безпартійний Блок) вчас виборів до союму 1928 року, а що вона справді дала Польщі за час 2-річного панування.

"Одинка (1), Безпартійний Блок (партія Піасудського) — що обіцяла, а що дала".

1. Обіцяла господарський добробут.

Дала добу найбільшої біді від часу відзискання самостійності Польщі. Всі головні ділянки промислу вказують від 1928 р. пересячно коло 25 процент знизки виробу. Платняця сила населення так змалала, що в двох перших місяцях теперішнього бюджетового року, у квітні і в травні 1930 р. вплинуло до скарбниці на 45 мільйонів золотих менше, як в тих самих місяцях в 1929 р., а в самій серпні 1930 р. на 29 мільйонів золотих менше, як в серпні 1929 р. Вислідом бід є податкові залеглості, які з 239 мільйонів в 1927 р. зросли до 414 мільйонів 1929 р., хоча податки стягаються так основно, що втрих роках від 1927 до 1930 р. була надія на карі за проволочку і копти ексекютивні на 58 мільйонів, а стягнуто 128 мільйонів. В 1928 р. в Польщі зарплатостовано векселів 5 і пів мільйона на суму 1 мільярда 260 мільйонів золотих, а самі копти протестів вивнесли 37 мільйонів 684 тисячів золотих.

2. Обіщувала розв'язати різництво як варстату праці найчисленнішої частини людности країни.

Дала небувалу бужду на селі, що йде в парі з тим, що пересячно ціна життя в 1928—1929 р. вносила 35 золотих, а сьогодні 18 золотих після риночних виказів, а від 13 до 17 золотих у дійсній продажі.

3. Обіщувала раціональні державні і самоврядні бюджети.

Населення платило в 1926—27 р. з податків, оплат і т. п. до державних кас 2 мільярди 133 мільйонів золотих, разом около 2 мільярди 600 мільйонів золотих, а в 1929—30 р. мимом тяжкого господарського стану, мусять вилатити до державних кас 1 мільярд 300 мільйонів, разом около 4 мільярди 300 мільйонів, себто більше на 1 мільярд 700 мільйонів.

4. Обіщувала скріплення державного гроша.

Залас чужих валют в Банку Польським 31. VIII. 1928 р. вивносив 501 мільйонів 700 тисячів золотих, а 20 IX. 1930 р. упав до 176 мільйонів 200 тисячів золотих. Тому Банк Польський між 20 і 30 вересня 1930 року продав золота за 141 мільйонів 620 тисячів золотих в цілі покриття потреб у заграничних валютах. Цілість запаса золота і валют в Банку Польським 31 XII. 1927 р. вивносила 1 мільярд 414 мільйонів золотих, а 30 IX. 1930 р. тільки 998 мільйонів золотих.

5. Обіщувала заграничний кредит для господарського життя Польщі по стабілізаційній позиції з 1927 р.

Від того часу не дістала Польща жадної заграничної позички більшого значення, курс стабілізаційної польської позички впав з 92 на 85, а подібно й інших польських позичок.

Варшавський "Курер Поранни" подає телеграму з Вильни, що члени білоруської "Громади" Бурсевич і б. посол Митла та Тарашкевич втікли з Вильни до Данціга та до Берліна, побоюючись арештування.